7. ULUSLARARASI
ULUSAL SAĞLIK VE HASTANE İDARESİ KONGRESİ

TÜBİTAK

7. ULUSLARARASI

17. ULUSAL SAĞLIK VE HASTANE İDARESİ KONGRESİ

7th International 17th National Congress on Health and Hospital Administration

ÖZET VE TAM METİN BİLDİRİ KİTABI

ABSTRACT AND FULLTEXT BOOK

SAĞLIK HİZMETLERİNDE AKILCI KULLANIM: YÖNETSEL PERSPEKTİF

"Rational Use of Healthcare Services: Managerial Perspective"

17-19 EKİM 2024

October 17-19 2024

BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ MERKEZ YERLEŞKE
BANDIRMA ONYEDI EYLUL UNIVERSITY CENTRAL CAMPUS
BANDIRMA-BALIKESIR

www.17shik.bandirma.edu.tr

7. ULUSLARARASI 17. ULUSAL SAĞLIK VE HASTANE İDARESİ KONGRESİ

ÖZET VE TAM METİN BİLDİRİ KİTABI

Editörler:
Doç. Dr. Gökhan ABA
Doç. Dr. Arzu BULUT

Yayına Hazırlayan:
Arş. Gör. Havva Nur ATALAY

ISBN: 978-625-94286-6-6

Bu kongre

"2223-B Yurt İçi Bilimsel Etkinlik Düzenleme Desteği 2024/3"

kapsamında TÜBİTAK tarafından desteklenmiştir.

Başvuru No: 1929B022400796

(This congress is supported by TUBITAK within the scope of *"2223-B - Grant Program for Organizing Scientific Meeting within the Country"*
Application Number: 1929B022400796

OECD ülkelerinin Sağlıkta Finansal Sürdürülebilirlik Performanslarının Değerlendirilmesi

Pakize Yiğit[1], Olcay Özen[2], Nihal Kalaycı Oflaz[3]

[1]Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Medipol Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Temel Tıp Bilimleri Bölümü, Biyoistatistik ve Tıp Bilişimi Anabilim Dalı. e-posta: pyigit@medipol.edu.tr , ORCID: 0000-0002-5919-1986.
[3]Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, e-posta: oozen@medipol.edu.tr, ORCID: 0000-0001-6562-8286.
[3]Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Medipol Üniversitesi, İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi, Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümü, e-posta: nkalayci@medipol.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8252-5868.

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı, OECD ülkelerinin 2017-2021 yıllarında sağlıkta finansal sürdürülebilirlik performanslarının değerlendirilmesi ve COVID-19 pandemisi öncesi ve sonrasındaki sağlıkta finansal sürdürülebilirlik performanslarının karşılaştırılmasıdır.

Yöntem: Çalışmada, ülkelerin sağlıkta finansal sürdürülebilirlik düzeylerini temsil etmesi için sağlık harcamaları (Sağlık harcamalarının GSYİH içindeki payı, sağlık harcamalarının kamusal harcamalar içindeki payı, kişi başına düşen sağlık harcamaları, cepten yapılan sağlık harcamaları ve gönüllü sağlık harcamalarının payı) ve sağlık gelirleri (Kamusal gelirlerden yapılan transferler, sosyal sigorta katkıları, diğer kamusal transferler ve gönüllü ödemeler) değişkenleri ele alınmıştır. Bu göstergeler için OECD veri tabanından 24 ülke için veri elde edilebilmiştir. Ülkelerin performanslarını değerlendirmek için Çok Kriterli Karar Verme (ÇKKV) tekniklerinden ARAS yöntemi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmada, ülkelerin performans sıralamaları incelenen yıllar için ayrı ayrı yapılmıştır. İncelenen beş yıl için İrlanda, Amerika ve Lüksemburg sırasıyla ilk üç sırada yer almış, Şili, Litvanya, Kore ve Meksika son sıralarda yer almıştır. Türkiye ise 2017-2020 yıllarında 6 ve 7. sıralarda yer almış, fakat 2021 yılında 10. sıraya gerilemiştir.

Sonuç: Sağlık harcamalarının finansal sürdürülebilirliğinin sağlanması, ülkelerin sağlık harcamalarına ilişkin finansal yükümlülüklerini karşılayabilecek yeterli gelire sahip olma becerisini ifade ettiği gibi finansman kararlarının uzun vadeli sonuçlarının dikkatle değerlendirilmesini ve gelecekteki gelirleri aşacak sonuçlara neden olmayacak tedbirlerin alınmasını ifade etmektedir. OECD tarafından yapılan projeksiyon çalışmalarında OECD ülkelerinin sağlık harcamalarının artış hızının ortalamasının OECD ülkelerinin Gayrisafi Yurt İçi Hasılasının ve kamusal gelirlerinin artış hızının ortalamasının üzerinde olacağı tahmin edilmektedir. Bu çalışmada ele alınan 2017-2021 yılları arasındaki veriler doğrultusunda ülkelerin sağlık harcamalarının giderek arttığı, COVID-19 pandemisiyle birlikte artış eğiliminin hızlandığı görülmektedir. Finansal sürdürülebilirlik performansı açısından COVID-19 pandemisi öncesi ve sonrası veriler karşılaştırıldığında ele alınan 10 ülkenin finansal sürdürülebilirlik performansı değişme göstermezken, 6 ülkenin performansı yükselmiş, 8 ülkenin ise düşüş göstermiştir. Türkiye finansal sürdürülebilirlik performansı düşüş gösteren ülkeler arasında yer almaktadır. Sağlık politikalarının sağlık harcamalarını finanse eden kamusal gelirlerin artırılmasını ve ek gelir kaynaklarının oluşturulmasını, sağlık hizmetlerinin maliyet etkin yöntemlerle yürütülmesini ve kamusal kaynaklarda israfa neden olan unsurların önüne geçilmesini sağlayacak şekilde ele alınması finansal sürdürülebilirlik performansının iyileştirilmesi açısından önem taşımaktadır. Finansal sürdürülebilirliğin önündeki zorlukların aşılabilmesi için evrensel sağlık kapsayıcılığı hedefine ulaşılmasını sağlayacak sağlık, ekonomi ve sosyal politikaların entegre bir şekilde uygulanması ayrıca önem taşımaktadır.

Anahtar kelimeler: Sağlık harcamaları, Sağlık gelirleri, Finansal sürdürülebilirlik, ARAS, Çok kriterli karar verme

Investigating of Financial Sustainability Performance in Healthcare of OECD Countries

ABSTRACT

Objective: This study aims to evaluate the financial sustainability performance of healthcare systems in OECD countries from 2017 to 2021 and to compare the performance of financial sustainability in healthcare before and after the COVID-19 pandemic.

Method: The study examines variables representing the financial sustainability levels of healthcare, including health expenditures (share of health expenditures in GDP, share of health expenditures in public spending, per capita health expenditures, out-of-pocket health expenditures, and share of voluntary health expenditures) and health revenues (transfers from public revenues, social insurance contributions, other public transfers, and voluntary payments). Data for 24 countries were obtained from the OECD database for these indicators. The ARAS, a Multi-Criteria Decision-Making (MCDM) technique, was used to evaluate the countries' performances.

Findings: The performance rankings of the countries were examined separately for each year studied. For the five years analyzed, Ireland, the United States, and Luxembourg ranked in the top three positions, respectively, while Chile, Lithuania, South Korea, and Mexico were at the bottom. Turkey ranked 6th and 7th from 2017 to 2020 but fell to 10th place in 2021.

Conclusion: Ensuring the financial sustainability of health expenditures reflects a country's ability to generate sufficient revenue to meet its financial obligations for health spending and the need to carefully assess the long-term consequences of financing decisions and measures to prevent outcomes that exceed future revenues. OECD projections suggest that the average growth rate of health expenditures in OECD countries will exceed the average growth rate of GDP and public revenues. According to the data from 2017-2021 analyzed in this study, health expenditures in countries have steadily increased, with a faster growth trend following the COVID-19 pandemic. Comparing financial sustainability performance before and after the COVID-19 pandemic, while the performance of the ten countries considered did not change, six countries showed improvement, and eight countries experienced a decline. Turkey is among the countries with declining financial sustainability performance. It is essential to address health policies to enhance financial sustainability performance by increasing public revenues that finance health expenditures, creating additional revenue sources, ensuring cost-effective delivery of healthcare services, and preventing wasteful elements in public resources. Overcoming challenges to financial sustainability also requires the integrated implementation of health, economic, and social policies to achieve universal health coverage.

Keywords: Health expenditures, Health income, Financial sustainability, ARAS, Multi-Criteria decision making